

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobce: P. N.

proti

žalovanému: Český úřad zeměměřický a katastrální
sídlem Pod Sídlištěm 1800/9, 182 00 Praha 8

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného sp. zn. ČÚZK-09037/2013-11, č. j. ČÚZK-23370/2023 z 27. 6. 2023

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou k městskému soudu 3. 7. 2023 žalobce napadl „rozhodnutí a přípis ze dnů 12. 4. 2023, 3. 5. 2023 a 27. 6. 2023“, kterými mu Zeměměřický úřad, potažmo žalovaný, odmítli poskytnout informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, (dále jen „InfZ“), resp. poskytnutí informací podmínily úhradou 8 000 Kč. Žalobce označil za krajně absurdní, aby povinný subjekt za poskytnutí informací oficiální cestou požadoval horentní sumy, pokud ty samé informace poskytuje zcela zdarma na internetu. Dle žalobce jsou povinné subjekty dle InfZ povinny poskytovat informace, které mají k dispozici, nikoliv jejich poskytování omezovat poukazem na možnost prohlédnout si je na internetu. Žalobce je navíc osobou ve výkonu trestu odnětí svobody s omezeným přístupem k internetu a v jeho případě je nezbytné zaslat tyto informace oficiální cestou.
2. Soud ze spisového materiálu zjistil, že žalobce podal 28. 3. 2023 k Zeměměřickému úřadu žádost o informace, kterou požadoval zaslání leteckých měřických snímků z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce zachycujících zastavěnou lokalitu města Přerov 12. 8. 1985, 9. 3. 1992, 2. 7. 1994, 3. 5. 1995 a 9. 7. 1997, a to přes úložnu na e-mailovou adresu Mgr. Antonína Nováka. Zeměměřický úřad vydal 12. 4. 2023 rozhodnutí, kterým žalobcovu žádost odmítl. Nejednalo se totiž podle jeho názoru o informace, kterou má jakožto povinný subjekt povinnost poskytovat, neboť nemá žalobcem požadovanou oblast naskenovanou. Dodal, že způsob poskytování snímků je takový, že zákazník přesně lokalizuje požadovanou oblast a Zeměměřický úřad na jeho podnět ověří, zda má hydrometeorologický úřad požadované snímky k dispozici. Teprve poté si zákazník může takové snímky objednat, a následně Zeměměřický úřad přistoupí k jejich naskenování; cena za jeden snímek je 500 Kč a objednávky je možné realizovat pouze přes e-shop. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání.
3. Žalovaný vydal 15. 5. 2023 rozhodnutí, kterým žalobcovu odvolání v části týkající se neposkytnutí leteckých měřických snímků lokality města Přerov pořízených dne 12. 8. 1985,

9. 3. 1992 a 2. 7. 1994 zamítl a napadené rozhodnutí v této části potvrdil, neboť snímky z těchto dnů povinný subjekt skutečně nemá k dispozici.
4. Zeměměřičský úřad současně vydal 3. 5. 2023 Oznámení k žádosti o poskytnutí informace, kterým žalobce informoval, že jeho žádosti lze částečně vyhovět, neboť má digitalizované snímky z 3. 5. 1995 a 9. 7. 1997 k dispozici. Poskytnutí těchto informací však předchází povinnost provést úhradu za snímky, a to 500 Kč za jeden. Z 3. 5. 1995 bylo zachyceno 9 snímků, dne 9. 7. 1997 pak 7 snímků. Požadovaná úhrada za zaslání snímků tak činí 8 000 Kč. Žalobce byl současně poučen, že poskytnutí informací je podmíněno zaplacením této úhrady; v případě nepřijetí úhrady do 60 dnů bude žádost odložena. Proti Oznámení podal žalobce stížnost, neboť nesouhlasil s úhradou částky 8 000 Kč za situace, v níž má povinný subjekt snímky již naskenovány a další náklady mu tak poskytnutím informace nevzniknou.
5. Žalovaný posléze vydal 27. 6. 2023 žalobou napadené rozhodnutí o žalobcově stížnosti, kterým postup Zeměměřického úřadu dle § 16a odst. 6 písm. a) InfZ potvrdil s poukazem na skutečnost, že povinný subjekt poskytuje snímky za úplatu stanovenou v souladu s Podmínkami pro poskytování digitálních produktů a síťových služeb a příslušným Ceníkem. Tyto dokumenty neumožňují poskytnout snímky bezúplatně. Žalobce má však možnost využít prohlížečskou službu a již naskenované a zveřejněné letecké snímky si zcela zdarma a volně prohlédnout.
6. Zdejší soud v první řadě z obsahu žaloby a jednotlivých podání naznal, že žalobce materiálně brojí pouze proti rozhodnutí žalovaného z 27. 6. 2023, ačkoliv v žalobě jako napadené rozhodnutí označil i rozhodnutí Zeměměřického úřadu z 12. 4. 2023 a ze 3. 5. 2023. Je však třeba uvést, že rozhodnutím z 12. 4. 2023 Zeměměřický úřad odmítl žalobcovu žádost a proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou nemohl, neboť musel nejprve bezúspěšně vyčerpat jiné prostředky ochrany (odvolání) ve smyslu § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“). To ostatně i učinil, neboť odvolání proti tomuto rozhodnutí podal. Dle soudu nelze ani dovozovat, že by snad žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného z 15. 5. 2023 o tomto odvolání. Jednak žalobce toto rozhodnutí v žalobě neoznačil jako napadené, jednak proti závěrům v něm vysloveným (tedy že Zeměměřičský úřad snímky z 12. 8. 1985, 9. 3. 1992 a 2. 7. 1994 nedisponuje) nijak nebrojí; toto rozhodnutí zmiňuje toliko při rekapitulaci řízení a postupu správních orgánů. Konečně i Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v bodu 8 usnesení č. j. 10 As 1/2024-12 z 26. 2. 2024 (byť jím rozhodoval o žádosti žalobce o ustanovení zástupce) konstatoval, že „*po právní stránce se [věc] jeví o něco komplikovaněji, ale NSS souhlasí, že nejde o věc právně složitou: spor spočívá výlučně v tom, jestli žalovaný mohl po stěžovateli požadovat úhradu za poskytnutí informací.*“ Je tak zřejmé, že žalobce v žalobě nebrojí proti postupu správních orgánů, kterým mu odmítly poskytnout snímky z 12. 8. 1985, 9. 3. 1992 a 2. 7. 1994. Pokud jde o rozhodnutí Zeměměřického úřadu ze 3. 5. 2023, které žalobce rovněž formálně napadá, soud uvádí, že jde o prvostupňové rozhodnutí, které spolu s rozhodnutím žalovaného z 27. 6. 2023 tvoří jeden celek a jako takové podléhá soudnímu přezkumu bez dalšího. Obě rozhodnutí se zabývají výlučně tím, že žalobci budou určité informace (snímky z 3. 5. 1997 a 9. 7. 1997) poskytnuty za předpokladu obdržení úhrady ve výši 8 000 Kč. Jak uvedl NSS výše, spor spočívá výlučně v oprávněnosti požadovat takovou úhradu.
7. Soud podotýká, že po větší část řízení jednal jako s žalovaným se Zeměměřickým úřadem, jež označil jako žalovaného žalobce a jenž také předložil soudu úplný spisový materiál. Soud si je přitom vědom, že žalovaným je dle § 69 s. ř. s. správní orgán, který rozhodl v posledním

stupni, tedy Český úřad zeměměřický a katastrální, kterého i označil jako žalovaného v tomto usnesení. V souladu s rozsudkem NSS č. j. 1 As 110/2018-37 z 12. 9. 2018 platí, že takové pochybení není důvodem ke zrušení rozsudku, pokud měl žalovaný možnost se k věci vyjádřit. Soud proto žalovaného přípisem z 5. 4. 2024 informoval o zahájení soudního řízení a poučil jej o složení senátu a možnosti podat námitku podjatosti dle § 8 odst. 5 s. ř. s. Je sice pravdou, že žalovaného nevyzval k vyjádření ve věci a ani jej nepoučil ve smyslu § 51 s. ř. s., avšak s ohledem na výsledek soudního řízení, tedy odmítnutí žaloby, nemohla být žalovaného práva takovým postupem nikterak zkrácena. I bez ohledu na obsah jeho případného vyjádření nebo trvání na nařízení soudního jednání by soud musel žalobu odmítnout, a to ani by nařizoval jednání, neboť nerozhodl o věci samé (srov. § 49 odst. 1 věta první s. ř. s. *a contrario* a např. rozsudek NSS č. j. 2 Afs 86/2005-55 z 15. 12. 2005).

8. Soud se musí zabývat v první řadě tím, zda jsou splněny podmínky řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 a násl. s. ř. s.
9. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je podle tohoto zákona nepřijatelný.
10. Podle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba nepřijatelná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno. Podle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.
11. Povahou oznámení o poskytnutí informace a o výši úhrady za její poskytnutí dle § 17 odst. 3 InfZ a rozhodnutí o stížnosti žadatele, který s výši úhrady nesouhlasí, vydaného podle § 16a odst. 7 písm. a) téhož zákona se zabýval rozšířený senát NSS v usnesení č. j. 2 As 34/2008-90, č. 2164/2011 Sb. NSS z 21. 9. 2010. Vyslovil v něm (v právní větě), že „[s]dělení požadavku na úhradu za poskytnutí informace a o výši této úhrady (§ 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím), ani rozhodnutí o stížnosti žadatele, který nesouhlasí s výši úhrady jemu sdělené (§ 16a odst. 7 téhož zákona), nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s., ani rozhodnutími správního orgánu ve věci soukromoprávní [§ 68 písm. b) s. ř. s.].“ Při formulaci tohoto závěru vycházel zejména z předchozí judikatury týkající se dané problematiky, konkrétně z usnesení zvláštního senátu č. j. Konf 115/2009-34 z 15. 9. 2010, dle kterého „[s]dělení o požadované úhradě není rozhodnutím podle § 65 s. ř. s., protože se jím nezakládá, neruší, nemění ani autoritativně nedeklaruje právo nebo povinnost. Jde o „sdělení úřadu straně“, které není exekvovatelné. Žadatel má právo se rozhodnout, zda úhradu zaplatí, platba je však současně zákonnou podmínkou poskytnutí informace.“ [...] Pokud je [...] žádost odložena pro nezaplacení, může žadatel proti takovému rozhodnutí brojit žalobou ve správním soudnictví. Protože by důvodem odložení bylo nezaplacení, přezkoumá ovšem správní soud věcně také tuto otázku, v rámci které se bude mimo jiné zabývat výší úhrady. Tím bude zajištěna nejen ochrana žadatele, ale povinný subjekt nebude mít prostor k zneužívání oznámení o úhradě k tomu, aby neposkytnul požadované informace.“
12. Při respektování shora citované judikatury posoudil soud napadené rozhodnutí žalovaného o stížnosti z 27. 6. 2023 a Oznámení Zeměměřického úřadu o výši úhrady jako úkony správních orgánů vyloučené ze soudního přezkumu podle § 68 odst. e) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s. Žalobu proto jako nepřijatelnou odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
13. Nad rámec nezbytného odůvodnění soud poznamenává, že zmíněná rozhodnutí správních orgánů ani odmítnutí žaloby pro žalobce nutně nepředstavují definitivní a bezvýsledné

vyřešení otázky, zda byl Zeměměřický úřad oprávněn požadovat za poskytnutí informací úhradu ve výši 8 000 Kč. Jak uvedl NSS v již citovaném rozsudku č. j. 2 As 34/2008-90, „[v] současné době, jak již bylo uvedeno výše v souvislosti s rozhodnutím zvláštního senátu, mohou nastat dvě situace. V první povinný subjekt oznámí žadateli výši úhrady podle § 17 odst. 3 citovaného zákona. Pokud žadatel úhradu do 60 dnů nezaplatí, povinný subjekt věc v souladu s § 17 odst. 5 téhož zákona odloží. Žadatel může následně proti odložení žádosti brojit ve správním soudnictví; správní soud pak podrobí svému přezkumu i zákonnost, resp. právnost požadované úhrady. Pokud však dojde k druhé situaci a žadatel úhradu zaplatí, informaci obdrží. Je na žadateli, zda poté či současně s tím podá stížnost podle § 16a uvedeného zákona k nadřízenému orgánu, který ve vyřízení stížnosti úplatu může změnit. Není-li žadatel s tímto vyřízením spokojen, má volnost žalovat u soudu běžnou žalobou podle části třetí občanského soudního řádu na vydání bezdůvodného obohacení.“ Soud v tuto chvíli nemá postaveno najisto, zda žalobce částku 8 000 Kč skutečně uhradil. Pokud by tomu tak však bylo, má možnost brojit žalobou na vydání bezdůvodného obohacení v civilním soudnictví, v němž soud přezkoumá oprávněnost požadavku povinného subjektu na výši úhrady.

14. Pokud nastala druhá situace a žalobce platbu neuhradil, Zeměměřický úřad měl dle § 17 odst. 5 InfZ žalobcovu žádost odložit, o čemž ostatně žalobce v oznámení z 3. 5. 2023 poučil. Proti takovému rozhodnutí žalobce již žalobou dle § 65 s. ř. s. brojit mohl a soud by se v takovém řízení zabýval i oprávněností požadavku správních orgánů na výši úhrady. Žadatel o informace se může bránit žalobou ve správním soudnictví přímo proti rozhodnutí povinného subjektu o odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 InfZ (rozsudek NSS č. j. 6 Ans 16/2012-62, č. 2959/2014 Sb. NSS ze 17. 4. 2013), neboť v takovém případě není možno využít jako opravný prostředek stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ a zákon neupravuje ani jiné opravné prostředky proti takovému rozhodnutí. Soud si je vědom, že žalobu dle § 65 s. ř. s. lze podat do dvou měsíců od oznámení rozhodnutí (srov. § 72 s. ř. s.), avšak i v případě, že by žalobce tuto lhůtu zmeškal, nemohlo to založit přípustnost jinak nepřipustné žaloby. Takový způsob vyřízení věci (tedy její odložení dle § 17 odst. 5 InfZ) navíc dle soudu nepředstavuje překážku věci pravomocně rozhodnuté, a žalobce proto totožnou žádost o informace může podat opětovně. Jak vyplývá z rozsudku NSS č. j. 5 As 112/2013-30 z 27. 11. 2015, ne každé pravomocné rozhodnutí má účinky překážky věci rozhodnuté ve smyslu § 48 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Takovou překážku netvoří např. rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přiznání nějakého práva. V judikatuře se uvádí, že „v řízení zabývaném na návrh mohou materiální právní moci nabýt pouze pozitivní správní rozhodnutí, zatímco negativní správní rozhodnutí nabývají pouze formální právní moci. Negativní rozhodnutí tak nebrání správnímu orgánu v provedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí v téže věci“. (Rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Ca 58/2000-31 z 20. 12. 2000, SoJ. sv. 4, ročník 2001, s. 371, SJS 849/2001). Rozhodnutím o zamítnutí žádosti se nepřiznávají žádná práva a neukládají žádné povinnosti. (Vedral, J. *Správní řád. Komentář*. 2. vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2012, s. 502-503). Lze také odkázat na § 101 písm. b) správního řádu, dle něhož „provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta“. NSS dodal, že „tyto závěry týkající se zamítnutí žádosti dle správního řádu lze obdobně vztáhnout i na rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Nejvyšší správní soud v tomto ohledu odkazuje na svůj rozsudek ze dne 15. 7. 2004, č. j. 5 A 65/2002 – 33, publikovaný pod č. 750/2006 Sb. NSS, v němž dospěl k závěru, že i v případech, kdy na základě žádosti o poskytnutí informace podle zákona

o svobodném přístupu k informacím bylo vydáno rozhodnutí o zamítnutí této žádosti, je žadatel oprávněn podat žádost novou, byť i obsahově shodnou.“

15. Žalobce proto má možnost domoci se věcného vyřešení jeho sporu výše nastíněnými variantami.
16. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Žalobce byl současně usnesením městského soudu č. j. 10 A 102/2023-41 z 8. 12. 2023 osvobozen v plném rozsahu od placení soudních poplatků, nebylo mu proto čeho vracet.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 18. dubna 2024

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu